

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సుజోయ్ పాల్ మరియు నామవరపు రాజేశ్వర్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెంబు.10390, 10425, 10459 మరియు 12733 of 2024

తీర్పు తేదీ : 26.06.2024

ఉమ్మడి ఉత్తర్వు:(గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సుజోయ్ పాల్ ద్వారా)

పార్టీల విషయాలను సారూప్యంగా విన్నాను, మరియు సారూప్య అభ్యర్థనపై ప్రశ్నల సారూప్యతను పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ, ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా నిర్ణయించాను.

వాస్తవాలు:-

2. వాస్తవాలు W.P.No.10390/2024 నుండి తీసుకోబడ్డాయి. పిటిషనర్ జింక్ ఆక్సైడ్ తయారీ మరియు సరఫరాలో నిమగ్నమైన యాజమాన్య సంస్థ మరియు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని వస్తువులు మరియు సేవా పన్ను (జిఎస్టి) పాధికారులతో సక్రమంగా నమోదు చేయబడింది. పిటిషనర్ తనకు తాను వివిధ సరఫరాదారుల నుండి అవసరమైన మూలపదార్థాల నిజాయితీగల కొనుగోలుదారుగా పేర్కొన్నాడు మరియు సెంట్రల్ గూడ్స్ అండ్ సర్వీస్ టాక్స్ (సిజిఎస్టి) చట్టము, 2017 (చట్టము) మరియు తెలంగాణ స్టేట్ గూడ్స్ అండ్ సర్వీస్ టాక్స్ (ఎస్టిఎస్టి) చట్టము, 2017 నిబంధనలు ప్రకారం సరైన పన్ను ఇన్వాయిస్లు, ఇ-వే బిల్లులు మరియు మెయింటెన్స్ వెయిటైంట్ స్లిప్లను అందుకుంటున్నాడు.

3. సిజిఎస్సి రూల్స్, 2017 (రూల్స్) యొక్క రూల్ 86ఎ కింద అధికారాన్ని వినియోగించుకున్న రాష్ట్ర పన్ను అధికారి, 'సరఫరాదారు నమోదు రద్దు చేయబడింది' అని పేర్కొంటూ ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్లో అందుబాటులో ఉన్న మొత్తాన్ని ఉపయోగించే షరతులకు సంబంధించి పిటిషనర్ యొక్క క్రెడిట్ లెడ్జర్ను 14.03.2024 తేదీన బ్లాక్ చేశారని సమర్పించబడింది. ఎటువంటి షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేయకుండా లెడ్జర్ బ్లాక్ చేయబడింది. వివరణాత్మక కారణాలు మరియు అవసరమైన వాస్తవాలను వెల్లడించలేదు, అయినప్పటికీ అది ప్రతివాది యొక్క అటువంటి నిరోధనకు పునాదిగా మారింది. నిరోధించడం కారణంగా, ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ ముగింపు బ్యాలెన్సును సున్నాగా ప్రతిబింబిస్తుంది. నిరోధించిన, ఆ చర్య రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద దాఖలు చేసిన ఈ పిటిషన్లో సవాలు చేయబడిన విషయం.

పిటిషనర్ల వాదనలు:

4. డబ్ల్యూటీ నెం.10390, 10425, 10459/2024లో పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ఎం.ఉమాశంకర్ వాదనలు వినిపిస్తూ, డబ్ల్యూటీ నంబరు 10390/2024లో ప్రతివాదులు పిటిషనర్లు, సరఫరాదారుల్లో ఒకరికి చట్టంలోని సెక్షన్ 73/74 కింద నోటీసులు జారీ చేశారని, ఆ ప్రొసీడింగ్ ఇంకా పెండింగ్లో ఉందని తెలిపారు. అన్ని విధాలుగా, డిపార్ట్మెంట్, పై చెప్పిన షోకాజ్ నోటీసు ప్రకారం ముందుకు సాగాలి మరియు విధివిధానాలను అనుసరించిన తరువాత తుది నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. కానీ అందుకు బదులుగా, అక్రమం గా నియమం 86ఎ అమలు చేయబడింది, దాని ఫలితంగా పిటిషనర్ వ్యాపారం పూర్తిగా నిలిపివేయబడింది. పిటిషనర్ తన నెలవారీ రిటర్న్ దాఖలు చేయలేరు. చివరికి, పైన పేర్కొన్న చర్య చట్టవిరుద్ధమని తేలితే, పిటిషనర్ మధ్యంతర కాలానికి

అలస్య రుసుము, జరిమానా మొదలైనవి చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాదులు, “ఎం/ఎస్ లక్ష్మీ ఫైన్ కెమ్ వర్సెస్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్” కేసులో మరియు “ఎం/ఎస్ శ్రీ కృష్ణ ఎంటర్ప్రైజెస్ వర్సెస్ సెంట్రల్ టాక్స్ సూపరింటెండెంట్” విషయంలో తెలంగాణ హైకోర్టు ఆమోదించిన రెండు తీర్పులపై ఆధారపడ్డారు.

(1) ముఖ్యంగా, కారణం చూపించు అనే నోటీసు జారీ చేయకుండా తీసుకున్నప్పుడు, ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ను నిరోధించే వివాదాస్పద తీవ్రమైన చర్య, అహేతుకంగా మరియు సహజ న్యాయ సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉంటుంది.

(2) భారత ప్రభుత్వం ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ, రెవెన్యూ శాఖ, సెంట్రల్ మండలి ఆఫ్ ఇండెరెక్ట్ టాక్సెస్ అండ్ కస్టమ్స్, జిఎస్టీ విధానము వింగ్, జారీ చేసిన సర్క్యులర్ నెం సిబిఐసి-20/16/05 2021-జిఎస్టీ/1552, లోని 3.1.3 వ నిబంధన ప్రకారం, రూల్ 86ఎ కింద ఉన్న అధికారాన్ని నిరంతర (routine) పద్ధతిలో ఉపయోగించలేమని, బదులుగా, దానిని మితంగా మరియు అత్యంత జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలని ఆ విభాగానికి తెలుసునని స్పష్టం చేసింది.

(3) “సమయ్ ధాతు మిశ్రమము ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్” కేసులో గుజరాత్ హైకోర్టు ఇప్పటికే పైన పేర్కొన్న కఠినమైన నిబంధనను పరిగణనలోకి తీసుకొని, అలాంటి చర్యను పక్కన పెట్టడంతో, అందులో ఉన్న అంశం ఇకపై సంపూర్ణంగా నిర్ధారించబడిన విషయము (Res Integra).

(4) ఆక్షేపిత పత్రంలో అవసరమైన వివరాలు, అంటే రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేయబడిన సరఫరాదారు వివరాలు, అటువంటి రద్దు జరిగిన తేదీ మొదలైనవి లేవు. అందువల్ల, “సంతృప్తి కి చేరుకున్న ఆధారము” లేదా మరో మాటలో చెప్పాలంటే “నమ్మడానికి కారణాలు” నమోదు చేయదగిన విషయం ఏదీ లేదు.

5. ఇ-క్రెడిట్ లెడ్జర్లో అందుబాటులో ఉన్న మూలపదార్థాల టాక్స్ జమ ను మోసపూరితంగా చూపించి ఉన్నట్లు నిర్ధారిస్తే మరియు అందుకు సమానంగా టాక్స్ మినహాయింపు పొంది ఉంటే, అంత మొత్తం వరకే బ్లాక్ చేసి ఆన మొత్తం మినహాయింపు చెల్లదు అనేందుకు రూల్ 86A శాసిస్తుంది అనవచ్చు, కాని ఆక్షేపిత చర్య ద్వారా క్రెడిట్ కాతా మొత్తాని స్తంబించడం, రూల్ 86A కు విరుద్ధమైనది అని. W.P.No.12733/2024 లో పిటిషనర్ తరపు నియమించబడిన న్యాయవాది శ్రీ ఎం.నాగదీపక్ సమర్పించారు. బ్లాక్ చేయబడిన మొత్తం రూల్ 86ఎ లో చెప్పిన దానికంటే ఎక్కువగా ఉంది అని శ్రీ ఎం. నాగ దీపక్ పేర్కొన్నారు. “కేరళ రాష్ట్రం వర్సెస్ కె. టి. షాదులి యూసఫ్” కేసులో తీర్పుపై ఆధారపడటం ద్వారా, సహజ న్యాయ సూత్రాల పరిధిలో రూల్ 86ఎ చదవాలని కోరారు. విచారణ సమయంలో, W.P.Nos.10425, 10459 and 12733 of 2024 లోని ప్రతివాదులు నేరుగా ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ను బ్లాక్ చేశారని మరియు చట్టము ప్రకారము, సెక్షన్ 74 కింద ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదని ఎత్తి చూపారు.

రెవెన్యూ వారి వాదన

6. దానికి విరుద్ధంగా, ప్రతివాదుల కోసం రాష్ట్ర పన్ను ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ శ్రీ స్వరూప్ ఒరిల్లా, వివాదాస్పద చర్యకు మద్దతు ఇచ్చారు, మరియు రూల్ 86ఎ యొక్క రాజ్యాంగబద్ధత సవాలుకు లోబడి ఉండదని, అందువల్ల రూల్ను తప్పక చదవాలని కోరారు. సహజ న్యాయ సూత్రాలను అనుసరించడం గురించి నియమం పూర్తిగా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. అందువల్ల, సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించకుండా తీసుకున్నందున వివాదాస్పద చర్యను

చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించలేము. “బసంత కుమార్ షా వర్సెస్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ఆఫ్ రెవెన్యూ” కేసులో

కలకత్తా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆదారం ఉంచబడింది.

7. ఇన్సుట్ టాక్స్ క్రెడిట్ మోసపూరితంగా క్లెయిమ్ చేయబడిన మేర మొత్తాన్నే బ్లాక్ చేశారని ఎక్కువ బ్లాక్ చేయలేదని, W.P.No.10390/2024 లో స్పష్టంగా చూపిస్తుందని ప్రభుత్వ ప్లీడర్ పేర్కొన్నారు. పిటిషనర్ చెప్పిన మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించినట్లయితే, అతను ఎలక్ట్రానిక్ రిటర్న్ దాఖలు చేయవచ్చు. ఇంకా, పిటిషనర్లు పరిహారం కొరకు రూల్ 86ఎ లోని సబ్-రూల్ 2 ప్రకారం, పిటిషనర్లు కమిషనర్ ముందు దరఖాస్తు దాఖలా చేసుకోవచ్చు, మరియు ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ యొక్క డెబిట్ అనుమతించడానికి షరతులు సంతృప్తి చెందిన తరువాత, అటువంటి డెబిట్ అనుమతించవచ్చు. పిటిషనర్లు అటువంటి పరిష్కారాన్ని పొందవచ్చు. అది తక్కువ పరిష్కారం కాదని సమర్పించబడింది.

8. పార్టీలు తమ వాదనలను పైన పేర్కొన్న మేర పరిమితం చేశాయి, మరే ఇతర అంశాన్ని నొక్కి చెప్పలేదు.

9. మేము పార్టీల తరపు న్యాయవాదులను సుదీర్ఘంగా విన్నాము మరియు రికార్డును పరిశీలించాము.

ఫలితాలు:

చట్టబద్ధమైన ప్రత్యమ్నాయము పరిష్కారం:

10. నిబంధనలలోని రూల్ 86ఎ (2) చట్టబద్ధమైన ప్రత్యమ్నాయము పరిష్కారాన్ని అందిస్తుందని, ఆ కారణంగా, పిటిషనర్లు కోరిన పరిష్కారాన్ని పొందటానికి బహిష్కరించబడాలని, ప్రభుత్వ ప్లీడర్ వాదించారు. ఉప-నియమం (2) ఏ దరఖాస్తు, లేదా అప్పీల్ దాఖలా చేసే విధానాన్ని ఎక్కడా సూచించదు అనే సాధారణ కారణంతో ఈ వాదనలో ఎటువంటి యోగ్యత మాకు కనిపించడం లేదు. అప్పీల్, దరఖాస్తు మొదలైన వాటికి దాఖలా చేయడానికి స్పష్టమైన హక్కు ఉన్నప్పుడు, మరియు దానిని ఆమోదించడానికి మరియు నిర్ణయించడానికి సమర్థ అధికారులపై సంబంధిత విధి ఉన్నప్పుడు చట్టబద్ధమైన పరిష్కారం ఉంటుంది (సెటిల్మెంట్స్ డైరెక్టర్, ఎ. పి. వి..M.R.Apparao మరియు గ్రేటర్ ముంబై మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ రఫికున్నీసా M.Khalifa చూడండి). అటువంటి దరఖాస్తుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి మరియు అధికారంపై సంబంధిత విధులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి అటువంటి నిబంధన లేనందున, ప్రభుత్వ ప్లీడర్ యొక్క అభ్యంతరం తిరస్కరించబడటానికి అర్హమైనది.

11. వాదన కోసం, రూల్ 86ఎ లోని సబ్-రూల్ 2 ప్రకారం ఏదైనా దరఖాస్తు/అప్పీలు ఆమోదయోగ్యమైనదని అంగీకరించినప్పటికీ, అటువంటి దరఖాస్తు/అప్పీలు చెయ్యాలనుకునే వ్యక్తికి అవసరమైన వివరాలను కలిగి ఉండాలి, దాని వివరణతో అతను డిపార్ట్మెంట్ యొక్క చర్యను సమర్థవంతంగా సవాలు చేయగలడు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, సబ్-రూల్ 2 కింద దరఖాస్తు/అప్పీలు చేయడం ద్వారా పిటిషనర్లు పొందగల పరిష్కారం యొక్క అవసరమైన వివరాలు మరియు వాస్తవిక హక్కుల నేపథ్యాన్ని ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు తెలియచేయలేదు. అందువల్ల, రూల్ 86ఎ (2) కింద వారికి అందుబాటులో ఉన్న పరిష్కారాన్ని పొందడానికి పిటిషనర్లను

బహిష్కరించడానికి మాకు ఎటువంటి కారణం కనిపించడం లేదు, బదులుగా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226

ప్రకారం అధికారాన్ని వినియోగించుకుని ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించడం సరైనదని మేము భావిస్తున్నాము.

మునుపటి ఆదేశాలు:

12. ఎం/ఎస్ లక్ష్మీ ఫైన్ కెమ్ మరియు ఎం/ఎస్ శ్రీ కృష్ణ ఎంటర్ప్రైజెస్ (రెండూ పైన పేర్కొన్నవి) కేసులో ఈ కోర్టు నిబంధనలలోని రూల్ 86వతో వ్యవహరించే సమయ్ ధాతు మిశ్రమము ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (పైన పేర్కొన్నవి) కేసులో గుజరాత్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఎం/ఎస్ లక్ష్మీ ఫైన్ కెమ్ (పైన ఉదహరించబడింది) కేసులో తీర్పు యొక్క పేరా నెం. 5 నమోదు చేయదగినది మరియు దానిని ఈ క్రింది విధంగా

పునరుత్పత్తి చేస్తారు:

“5. ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను నిరోధించే వివాదాస్పద చర్య ఎటువంటి షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేయకుండానే జరిగిందని ఆదేశాల మేరకు తనకు తెలియజేయబడిందని ఈ రోజు రాష్ట్రానికి చెందిన స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ సమర్పించారు. అందువల్ల, ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్లో ప్రతికూల క్రెడిట్ చేయడం ద్వారా Rs.50,06,000/- వరకు ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను, పిటిషనర్ పొందకుండా నిరోధించే ఉత్తర్వును జారీ చేయడంలో ప్రతివాదులు చేసిన చర్య చట్టపరంగా చెల్లనిది మరియు సహజ న్యాయ సూత్రాలను ఉల్లంఘిస్తుంది. రెండవ ప్రాతిపదికకు సంబంధించి, గుజరాత్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ యొక్క ఇటీవలి నిర్ణయం ఉంది, సమయ్ ధాతు మిశ్రమము ఇండియా Pvt.Ltd కేసులో. గుజరాత్ రాష్ట్రం సిజిఎస్సీ రూల్స్ 2017 లోని రూల్ 86 (ఎ) యొక్క అంశంతో వ్యవహరిస్తూ 03.02.2022 పై నిర్ణయం తీసుకుంది, ఇందులో Nos.38 నుండి 44 మరియు 57 వరకు పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

డిపార్మెంట్ సర్క్యులర్:

13. 02.11.2021 నాటి సర్క్యులర్ యొక్క సంబంధిత ఉపవాక్యాలు, వీటిపై శ్రీ ఉమా శంకర్ భారీగా

ఆధారపడతారు, 2024 మరియు బ్యాచ్ యొక్క W.P.No.10390 లో పిటిషనర్ల తరపున విద్వాంసుడైన

న్యాయవాది ఈ క్రింది విధంగా అన్నారు:

“ 3.1.3 క్లుప్తంగా మొదటి చూపు తో కాక, అన్ని వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాతే, మోసపూరితంగా పొందిన లేదా అనర్హమైన ఇన్సుల్ట్ పన్ను క్రెడిట్ యొక్క స్వభావం పేరా 3.1 లో చర్చించినట్లుగా నియమం 86ఎ యొక్క ఉప-నియమం (1) లో పేర్కొన్న కారణాల పరిధిలోకి వస్తుందా అనే దానితో కమిషనర్, లేదా అసిస్టెంట్ కమిషనర్ హోదాకు తక్కువ కాని అధికారం పొందిన అధికారి, రిజిస్టర్డ్ వ్యక్తికి సంబంధించి ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ నుండి మొత్తాన్ని డెబిట్ చేయడానికి అనుమతించకూడదా మరియు, 2 పైన పేర్కొన్నవి; ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ మొత్తం; మరియు ఆదాయ ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి మోసపూరితంగా పొందిన లేదా అనర్హమైన ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను ఉపయోగించకుండా/పాస్ చేయకుండా నిరోధించడానికి ఒక వ్యక్తి యొక్క ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ యొక్క అటువంటి డెబిట్ను అనుమతించకపోవడం అవసరమా.

3.1.4 ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ నుండి మొత్తాన్ని డెబిట్ చేయడానికి అనుమతించని అధికారాన్ని యాంత్రిక పద్ధతిలో ఉపయోగించరాదని పునరుద్ఘాటించబడింది మరియు నియమం 86ఎ కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కేసు (ల) ని నిర్ణయించడానికి కేసు యొక్క అన్ని వాస్తవాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం చాలా ముఖ్యం. ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ నుండి మొత్తాన్ని డెబిట్ చేయడానికి అనుమతించని పరిష్కారం, దాని స్వభావం ప్రకారం, అసాధారణమైనది, అత్యంత జాగ్రత్తగా మరియు గరిష్ట జాగ్రత్తతో అమలుచేయ్యాలి. అది అనుమానం యొక్క పూర్తిగా ఆత్మాశయ పరిశీలన నుండి వేరుగా తెలివైన సంరక్షణ మరియు మూల్యాంకనం ఆధారంగా ఒక వస్తునిష్ఠ నిర్ణయాన్ని పరిశీలిస్తుంది. రూల్ 86ఎ లోని సబ్-రూల్ (1) కింద షరతులు/ఆధారాల ప్రకారం పొందిన ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ లేదా అనర్హమైన ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ యొక్క మోసపూరిత ప్రయోజనానికి సంబంధించి అందుబాటులో ఉన్న లేదా సేకరించిన భౌతిక సాక్ష్యము ఆధారంగా కారణాలు ఉండాలి.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

14. నిబంధనల లోని రూల్ 86ఎ ను యాంత్రిక పద్ధతిలో అమలు చేయడం వల్ల కలిగే ప్రభావం గురించి

డిపార్ట్మెంటుకు అవగాహన ఉందని 02.11.2021 నాటి సర్క్యులర్ స్పష్టంగా చూపిస్తుంది. అందువల్ల,

అటువంటి విషయాలను అత్యంత జాగ్రత్తగా, మరియు సున్నితత్వంతో పరిష్కరించడానికి పాధికారులుకు ఒక

హెచ్చరిక సందేశం పంపబడుతుంది. ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ యొక్క మోసపూరిత వినియోగానికి సంబంధించిన భౌతిక సాక్ష్యము ఆధారంగా ఉండాల్సిన కారణాల ఉనికికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది.'కారణాలు' స్పష్టంగా ఉండాల్సి మరియు అవసరమైనప్పుడు బహిర్గతం చేయాలి. తక్షణ కేసులో, కేసు యొక్క వివరాలలో, సరఫరాదారు పేరు, అతని రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేసిన తేదీ మరియు ఇతర అవసరమైన వివరాలను వెల్లడించలేదని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు, తద్వారా అతను తన రక్షణను సమర్థవంతంగా తెలియజేయడానికి వీలులేకుండాపోయింది.

సెక్షన్ 74 మరియు రూల్ 86:సహజ న్యాయ సూత్రాలు.

15. ఈ అంశాన్ని మరో కోణం నుండి చూడవచ్చు.ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ మొదలైన వాటి ప్రయోజనాన్ని మోసపూరితంగా పొందలేమని చెప్పడం, చట్టము లోని సెక్షన్ 74 మరియు నిబంధనల లోని రూల్ 86ఎ ను శాసన పుస్తకంలో తీసుకురావడం వెనుక ఉన్న ఉద్దేశ్యం. ఆ రెండు నిబంధనలు యొక్క సంబంధిత భాగాలు జక్నాస్థితిలో నిబంధనలను పరిశీలించడానికి పట్టిక రూపంలో పునరుత్పత్తి చేయబడతాయి.

సెక్షన్ 74:- చెల్లించని పన్నును నిర్ణయించడం లేదా తక్కువ చెల్లించడం లేదా తప్పుగా తిరిగి చెల్లించడం లేదా ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను మోసం కారణంగా తప్పుగా పొందడం లేదా ఉపయోగించడం లేదా ఏదైనా ఉద్దేశపూర్వక-తప్పుడు ప్రకటన లేదా వాస్తవాలను అణచివేయడం:	రూల్ 86ఎ:- ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్లో అందుబాటులో ఉన్న మొత్తాన్ని ఉపయోగించడానికి షరతులు.
(1) ఏదైనా పన్ను చెల్లించలేదని లేదా తక్కువ చెల్లించలేదని లేదా తప్పుగా తిరిగి చెల్లించలేదని లేదా మోసం కారణంగా ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను తప్పుగా ఉపయోగించుకున్నారని లేదా ఉపయోగించుకున్నారని లేదా పన్ను ఎగవేత కోసం ఏదైనా ఉద్దేశపూర్వక-తప్పుడు ప్రకటన లేదా వాస్తవాలను అణచివేసినట్లు సరైన అధికారికి కనిపించినట్లయితే, అతను అలా చెల్లించని లేదా చాలా తక్కువ చెల్లించిన లేదా తిరిగి చెల్లింపు తప్పుగా చేయబడిన లేదా ఇన్సుల్ట్ టాక్స్ క్రెడిట్ను తప్పుగా పొందిన లేదా ఉపయోగించిన వ్యక్తికి నోటీసు ఇవ్వాలి,	(1) ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్లో అందుబాటులో ఉన్న ఇన్సుల్ట్ పన్ను క్రెడిట్ మోసపూరితంగా పొందబడిందని లేదా అర్హత లేదని నమ్మడానికి కారణాలు ఉన్న అసిస్టెంట్ కమిషనర్ హోదాకు తక్కువ కాని కమిషనర్ లేదా ఈ తరపున ఆయన అధికారం ఇచ్చిన అధికారి - ఎ) పన్ను ఇన్వాయిస్టు లేదా డెబిట్ నోట్లు లేదా రూల్ 36 కింద సూచించిన ఇతర పత్రాల

అతను నోటీసులో పేర్కొన్న మొత్తాన్ని ఎందుకు చెల్లించకూడదో కారణం చూపించవలసి ఉంటుంది. సెక్షన్ 50 కింద చెల్లించవలసిన వడ్డీ మరియు నోటీసులో పేర్కొన్న పన్నుకు సమానమైన జరిమానాతో పాటు.

(2) ఆర్డర్ జారీ చేయడానికి సబ్-సెక్షన్ (10) లో పేర్కొన్న కాలపరిమితికి కనీసం ఆరు నెలల ముందు సబ్-సెక్షన్ (1) కింద సరైన అధికారి నోటీసు జారీ చేయాలి.

(3) సబ్-సెక్షన్ (1) కింద ఏదైనా కాలానికి నోటీసు జారీ చేయబడినట్లయితే, సరైన అధికారి పన్ను చెల్లించని లేదా తక్కువ చెల్లించిన లేదా తప్పుగా తిరిగి చెల్లించిన లేదా ఇన్పుట్ టాక్స్ క్రెడిట్ వివరాలను కలిగి ఉన్న ఒక వివరణను సబ్-సెక్షన్ (1) కింద కవర్ చేయబడినవి కాకుండా ఇతర కాలాలకు తప్పుగా పొందిన లేదా ఉపయోగించిన వివరాలను పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి అందించవచ్చు.

(4) నుండి (8) XXX

(9) సరైన అధికారి, పన్నుతో వసూలు చేయదగిన వ్యక్తి చేసిన ప్రాతినిధ్యం ఏదైనా ఉంటే, పరిశీలించిన తరువాత, అటువంటి వ్యక్తి నుండి చెల్లించాల్సిన పన్ను, వడ్డీ మరియు జరిమానా మొత్తాన్ని నిర్ణయించి, ఒక ఉత్తర్వును జారీ చేయాలి.

బలంతో ఇన్పుట్ పన్ను క్రెడిట్ పొందబడింది:-

- రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన ఏ ప్రదేశం నుండి అయినా ఉనికిలో లేని లేదా ఏ వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడం లేదని కనుగొన్న రిజిస్టర్డ్ వ్యక్తి జారీ చేసినది; లేదా
- వస్తువులు లేదా సేవలు లేదా రెండింటి రసీదు లేకుండా; లేదా

బి) ప్రభుత్వానికి చెల్లించని ఏదైనా సరఫరాకు సంబంధించి పన్ను ఇన్వాయిస్లు లేదా డెబిట్ నోట్లు లేదా రూల్ 36 కింద సూచించిన ఇతర పత్రాల బలంతో ఇన్పుట్ పన్ను క్రెడిట్ పొందబడింది; లేదా

సి) ఇన్పుట్ టాక్స్ క్రెడిట్ పొందుతున్న రిజిస్టర్డ్ వ్యక్తి ఉనికిలో లేదు లేదా రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన ఏ ప్రదేశం నుండి అయినా ఏ వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడం లేదని కనుగొనబడింది; లేదా

డి) ఇన్పుట్ పన్ను యొక్క ఏదైనా క్రెడిట్ పొందుతున్న రిజిస్టర్డ్ వ్యక్తి వద్ద పన్ను ఇన్వాయిస్ లేదా డెబిట్ నోట్ లేదా రూల్ 36 కింద సూచించిన ఇతర పత్రాలు లేవు.

లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయవలసిన కారణాల వల్ల, సెక్షన్ 49 కింద ఏదైనా బాధ్యతను నిర్వహించడానికి ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్లో అటువంటి క్రెడిట్ కు సమానమైన మొత్తాన్ని డెబిట్ చేయడానికి అనుమతించకపోవచ్చు. లేదా ఏదైనా ఉపయోగించని మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించే క్లెయిమ్ కోసం.

(2) కమిషనర్ లేదా ఉప-నియమం (1) కింద ఆయన అధికారం ఇచ్చిన అధికారి, పైన పేర్కొన్న విధంగా ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ యొక్క డెబిట్ అనుమతించడానికి షరతులు ఇకపై లేవని సంతృప్తి చెందిన తరువాత, అటువంటి డెబిట్ అనుమతించవచ్చు.

--	--

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

16. చట్టము లో సెక్షన్ 74 యొక్క సాదా పఠనం, మోసం లేదా ఏదైనా ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు ప్రకటన లేదా వాస్తవాలను అణచివేయడం ద్వారా తప్పుగా పొందిన లేదా ఉపయోగించిన ఇన్సుల్ టాక్స్ క్రెడిట్ నిర్ధారణ గురించి కూడా తెలియచేస్తుందని చూపిస్తుంది. అటువంటి షరతు ఏదైనా అందుబాటులో ఉన్న సందర్భంలో, ఉప-విభాగం (1) పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి నోటీసు సేవను అందిస్తుంది. సబ్-సెక్షన్ (2) సబ్-సెక్షన్ (1) కింద నోటీసు జారీ చేయడానికి కాలపరిమితిని నిర్దేశిస్తుంది. ఇన్సుల్ టాక్స్ క్రెడిట్ను తప్పుగా పొందడం లేదా ఉపయోగించడం గురించి అవసరమైన వివరాలను కలిగి ఉన్న వివరణను సరైన అధికారి కి అందించాల్సిన అవసరం ఉందని సబ్ సెక్షన్ (3) స్పష్టం చేస్తుంది. ప్రతిగా, ఛార్జ్ చేయదగిన వ్యక్తి ఇతర ఉప విభాగాలలో అందించిన పద్ధతిలో తన ప్రతిస్పందనను దాఖలు చేయవచ్చు. సబ్ సెక్షన్ (9) సరైన అధికారికి ఇచ్చిన ప్రాతినిధ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి మరియు అటువంటి వ్యక్తి నుండి చెల్లించాల్సిన పన్ను, వడ్డీ మరియు జరిమానా మొత్తాన్ని నిర్ణయించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. అందువల్ల, సహజ న్యాయ సూత్రాలు సెక్షన్ 74లో చట్టబద్ధంగా క్రోడీకరించబడ్డాయి. ఛార్జ్ చేయదగిన వ్యక్తిని గమనించాల్సిన అవసరం మాత్రమే కాదు, పన్ను చెల్లించని లేదా తక్కువ చెల్లించిన లేదా తప్పుగా తిరిగి చెల్లించిన లేదా ఇన్సుల్ టాక్స్ క్రెడిట్ తప్పుగా పొందిన లేదా ఉపయోగించిన వివరాలను కలిగి ఉన్న వివరణ రూపంలో అవసరమైన వివరాలను తప్పక అందించాలని చట్టబద్ధమైన ఆదేశం ఉంది.

17. నిబంధనలలోని రూల్ 86ఎ సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించడం గురించి మౌనంగా ఉంది. రూల్ 86ఎ కింద అధికారాన్ని వినియోగిస్తున్నప్పుడు సహజ న్యాయ సూత్రాలను వర్తింపజేసే విషయముపై పార్టీలు విభేదించాయి. ఇది తీవ్రమైన పరిశీలనకు అర్హమైన ఒక ఆసక్తికరమైన సమస్య.

18. సెక్షన్ 74 మరియు రూల్ 86ఎ యొక్క ఉమ్మడి పఠనం ఆ నిబంధనలను చొప్పించడం వెనుక ఉన్న ఉద్దేశం మరియు లక్ష్యం తప్పుగా లేదా మోసపూరితంగా క్లెయిమ్ చేయబడిన మరియు ఆనందించే ప్రయోజనం నుండి ఛార్జ్ చేయదగిన వ్యక్తిని దూరం చేయడమే అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. చట్టము కింద రూపొందించిన 'నియమం' కంటే శాసనంలోని 'విభాగం' ఎల్లప్పుడూ ఉన్నత స్థాయిలో ఉంటుంది. గమనించినట్లుగా, సహజ న్యాయ సూత్రాలను అనుసరించాలని సెక్షన్ 74 చట్టబద్ధంగా గుర్తిస్తుంది మరియు ఆదేశిస్తుంది. మరోవైపు, సహజ న్యాయ సూత్రాల వర్తింపజేసే అంశంపై రూల్ 86ఎ పూర్తిగా మౌనంగా ఉంది. అందువల్ల, సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించకుండా రూల్ 86ఎ అమలు చేయబడితే, అది కష్టాలు, అసౌకర్యం మరియు అన్యాయాన్ని కలిగించవచ్చు. అధిశాసనము పుస్తకంలో రూల్ 86ఎను చొప్పించేటప్పుడు చట్ట నిర్ణేతలు సహజ శాసనము సూత్రాలను అనుసరించకూడదని భావించారని నిర్ధారించడం కష్టం. ప్రభుత్వ ప్లీడర్ సూచించిన పద్ధతిలో రూల్ 86ఎను అర్థం చేసుకుంటే, చట్టము యొక్క గణనీయమైన నిబంధన అయిన సెక్షన్ 74 సహజ న్యాయ సూత్రాలను గుర్తించినప్పటికీ, ఆ విభాగం కింద రూపొందించిన రూల్ సహజ న్యాయ సూత్రాలకు పూర్తిగా వీడ్కోలు పలుకుతుంది. అందువల్ల, ఆ వాదనతో మనల్ని మనం ఒప్పించుకోలేం.

19. వ్యాకరణ నిర్మాణం ఏదైనా అసంబద్ధతకు లేదా మిగిలిన వాయిద్యంతో కొంత అసంబద్ధతకు లేదా అస్థిరతకు దారితీసినట్లయితే, ఆ అసంబద్ధత మరియు అస్థిరతను నివారించడానికి దానిని తొలగించవచ్చు (మహమూదుసేన్ అబ్దుల్ హిం కలోటా షేక్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క షేరా 101 చూడండి). అదేవిధంగా, క్రమరాహిత్యాలకు దారితీసే నిర్మాణాన్ని నివారించాలి (వేలుస్వామి తేవర్ v. G.Raja నైనార్ చూడండి). ఒక శాసనం యొక్క భాష, దాని సాధారణ అర్థం మరియు వ్యాకరణ నిర్మాణంలో, అధిశాసనము యొక్క స్పష్టమైన ఉద్దేశ్యానికి స్పష్టమైన వైరుధ్యానికి దారితీస్తే, లేదా కొంత అసౌకర్యానికి లేదా అసంబద్ధతకు, కష్టాలకు లేదా అన్యాయానికి దారితీస్తే, బహుశా ఆ విధంగా అది ఉద్దేశించబడలేదు, పదాల అర్థాన్ని మరియు వాక్యం యొక్క నిర్మాణాన్ని కూడా సవరించే నియంత్రణ దానిపై ఉంచవచ్చు (తీరత్ సింగ్ వర్సెస్ బచితార్ సింగ్ చూడండి).

20. “షామూవ్ వర్సెస్ జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, థానా” లో, అత్యున్నత న్యాయస్థానం, ఒక అధిశాసనము నిర్మాణం యొక్క లక్ష్యం, శాసన మండలి యొక్క సంకల్పాన్ని నిర్ధారించడం అని, అన్యాయం లేదా అసంబద్ధత ఉద్దేశించబడలేదని భావించవచ్చని అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల, సాహిత్యపరమైన వివరణ అటువంటి ఫలితాన్ని కలిగించి, దానిని నివారించే వివరణను భాష అంగీకరించినట్లయితే, అటువంటి వివరణను స్వీకరించవచ్చు.

21. అస్థిరత, అన్యాయం, క్రమరాహిత్యం మరియు కష్టాలను నివారించడానికి మరియు చట్టము సెక్షన్ 74 మరియు నిబంధనలలోని రూల్ 86ఎ మధ్య కలిగిఉండు అడ్డంకులను తొలగించడానికి, నిబంధనలలోని రూల్

86వ కింద చర్య తీసుకునేటప్పుడు సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించాలని పేర్కొనడం ద్వారా దానిని అర్థం చేసుకోవడం సరైనదని మేము భావిస్తున్నాము.

22. అధిశాసనము నియంత్రించడానికి ఉద్దేశించిన వ్యవస్థలో అనిశ్చితి మరియు ఘర్షణను నివారించడానికి పైన పేర్కొన్న మార్గాన్ని అవలంబించాలి. ఈ సూత్రాన్ని "లార్డ్ షా షానన్ రియాలిటీస్ లిమిటెడ్" లో ఈ క్రింది పదాలలో పేర్కొన్నారు. సెయింట్ మిచెల్ (విల్లే డి):

“అధిశాసనము యొక్క పదాలు స్పష్టంగా ఉన్న చోట, వాటిని తప్పనిసరిగా అనుసరించాలి, కానీ ప్రత్యమ్నాయము నిర్మాణాలు సమానంగా తెరిచి ఉన్న చోట, అధిశాసనము నియంత్రించాలని ఉద్దేశించిన వ్యవస్థ యొక్క సజావుగా పనిచేయడానికి అనుగుణంగా ఉండే ప్రత్యమ్నాయముాన్ని ఎంచుకోవాలి; మరియు వ్యవస్థ పనితీరులో అనిశ్చితి, ఘర్షణ లేదా గందరగోళాన్ని కలిగిస్తున్న ప్రత్యమ్నాయమున్ని తిరస్కరించాలి.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

23. కస్టమ్స్ కలెక్టర్ వర్సెస్ దిగ్విజయ్ సింగ్ స్పిన్నింగ్ & వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్ కేసులో సీ కస్టమ్స్ చట్టము 1878 లోని సెక్షన్ 193 ను అన్వయించేటప్పుడు లార్డ్ షా ప్రతిపాదించిన సూత్రాన్ని సరి అయినదిగా అంగీకరించారు. “గుజరాత్ రాష్ట్రం వర్సెస్ చతుర్భుజ్ మగన్లాల్” కేసులో, అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఒక నిబంధన నుండి విరుద్ధమైన తీర్మానాన్ని నివారించవచ్చని అభిప్రాయపడింది, తద్వారా అది నిబంధన యొక్క సమర్థతకు ఆటంకం కలిగించదు మరియు నిబంధన యొక్క పనితీరులో అసౌకర్యం, ఘర్షణ, గందరగోళం తొలగించి మరియు కృత్రిమతను ప్రవేశపెడుతుంది.

24. “ఎస్.ఆర్.దాస్, జె., పంజాబ్ రాష్ట్రంలో జె.”:లో రెండుఅర్థాలు సాధ్యమైతే, రాజ్యాంగం సజావుగా, సామరస్యంగా పనిచేయడానికి దోహదపడే దానిని కోర్టు స్వీకరించాలని, అసంబద్ధతకు దారితీసే లేదా ఆచరణాత్మక అసౌకర్యానికి దారితీసే మరొకదాన్ని విడిచిపెట్టాలని లేదా ఇప్పటికే ఉన్న చట్టాన్ని చక్కగా ఏర్పాటు చేయాలని సూచించారు.

25. “ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి వర్సెస్ ఎల్. వి. ఎ. దీక్షితులు” కేసులో, అది ప్రముఖంగా ఈ క్రింది విధంగా నిర్ధారించబడింది:

“రెండు ప్రత్యక్షమైన నిర్మాణాలు సాధ్యమైన చోట, న్యాయస్థానం శాసనంలోని ఇతర భాగాలకు అనుగుణంగా ఉండేదాన్ని ఎన్నుకోవాలి మరియు దాని సున్నితమైన, సామరస్యపూర్వకమైన పనితీరును నిర్ధారించాలి మరియు అసంబద్ధత, గందరగోళం లేదా కల్పన, వైరుధ్యం మరియు దాని వివిధ నిబంధనలు మధ్య సంఘర్షణకు దారితీసే మరొకదాన్ని నివారించాలి లేదా అది అధిశాసనము చూపిన ప్రాథమిక పథకం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని బలహీనపరుస్తుంది లేదా ఓడిస్తుంది లేదా నాశనం చేస్తుంది.”

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

26. అత్యున్నత న్యాయస్థానం యొక్క పైన పేర్కొన్న తీర్పులలో అందుబాటులో ఉన్న సాధారణ స్త్రీంగ్సు పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, సహజ న్యాయం యొక్క సూత్రాలను నిబంధనలలోని రూల్ 86ఎలో చదవాలని చెప్పడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు.

27. సహజ న్యాయ సూత్రాలను కొన్ని పన్ను విధించే శాసనాలలో స్పష్టంగా అనుసరించాల్సిన అవసరం లేదు, అయినప్పటికీ కొన్ని తీర్పులలో, ఈ సూత్రాలను సంబంధిత నిబంధనలో తప్పక చదవాలని అత్యున్నత న్యాయస్థానం అభిప్రాయపడింది. ఈ విషయంలో ఈ క్రింది తీర్పులను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సముచితం.

28. “సి. బి. గౌతమ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా అండ్ అదర్స్” కేసులో, అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఈ

క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది:

“26. అమ్మకపు ఒప్పందంలో విక్రయించడానికి అంగీకరించిన స్థిరాస్తిని కేంద్ర ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయడానికి పేర్కొన్న అధ్యాయంలోని విషయము 269-యుడి నిబంధనలు ప్రకారం ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేయబడటానికి ముందు సంబంధిత పార్టీలకు వినడానికి అవకాశం ఇవ్వడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేనందున XX-సి అధ్యాయం శాసనము నిబంధనలు చట్టపరంగా చెడ్డవా అనేది మనల్ని మనం పరిష్కరించుకోవాలనుకునే తదుపరి ప్రశ్న. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆస్తిని తప్పనిసరిగా కొనుగోలు చేయాలని ఆదేశించే ముందు సంబంధిత పక్షాలకు వినడానికి అవకాశం ఇవ్వడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేదని పేర్కొన్న అధ్యాయం యొక్క నిబంధనలను సరళంగా చదవడం స్పష్టంగా చూపిస్తుంది. తప్పనిసరి కొనుగోలు కోసం ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేయడానికి ముందు వినేందుకు ఇచ్చే అవకాశం అవసరానికి సంబంధించి, ఈ కోర్టు అనేక సందర్భాల్లో కొంతవరకు ఇలాంటి ప్రశ్నలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నట్లు మేము కనుగొన్నాము. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ కల్నల్ జె. ఎన్. సిన్హా [(1970) 2 ఎస్సిసి 458 విషయంలో (1971) 1 ఎస్సిఆర్ 791,794-795 వాస్తవాలు ఏమిటంటే, సర్వే ఆఫ్ ఇండియా యొక్క మొదటి తరగతి సేవలో ఉండి, డిప్యూటీ డైరెక్టర్ పదవికి ఎదిగిన మొదటి ప్రతివాది, ప్రాథమిక నిబంధనలలోని రూల్ 56 (జె) కింద ఒక ఉత్తర్వు ద్వారా తప్పనిసరిగా పదవీ విరమణ చేయబడ్డాడు, ఉత్తర్వులో ఎటువంటి కారణాలు ఇవ్వబడలేదు. ప్రతివాది 1 ఈ ఉత్తర్వును సహజ న్యాయ సూత్రాలను ఉల్లంఘించిందని, తన తప్పనిసరి పదవీ విరమణకు వ్యతిరేకంగా కారణం చూపించడానికి మొదటి ప్రతివాదికి అవకాశం ఇవ్వలేదని సవాలు చేశారు. ఈ కేసులో ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తన తీర్పులో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది: (SCC pp. 460-61, పేరా 8)

‘సహజ న్యాయం యొక్క నియమాలు మూర్తిభవించిన నియమాలు కావు లేదా వాటిని ప్రాథమిక హక్కుల స్థాయికి పెంచలేము. క్రైపాక్ కేసులో ఈ కోర్టు గమనించినట్లుగా, ఎ. కె. వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా [(1969) 2 SCC 262: ఐ. జి. ఆర్. 1970 ఎన్. సి. 150]’ సహజ న్యాయ నియమాల లక్ష్యం న్యాయాన్ని పొందడం లేదా న్యాయాన్ని విఫలం చేయకుండా నిరోధించడానికి దానిని ప్రతికూలంగా ఉంచడం. చెల్లుబాటు అయ్యే ఏ శాసనము పరిధిలోకి రాని ప్రాంతాల్లో మాత్రమే ఈ నియమాలు పనిచేస్తాయి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, వారు శాసనమను భర్తీ చేయరు కానీ దానికి అనుబంధంగా ఉంటారు. చట్టబద్ధమైన సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా చట్టమును చదవగలిగితే, న్యాయస్థానాలు అలా చేయాలి, ఎందుకంటే శాసనసభలు మరియు చట్టబద్ధమైన పాధికారులు సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని అనుకుంటారని భావించాలి. కానీ మరోవైపు ఒక చట్టబద్ధమైన నిబంధన ప్రత్యేకంగా లేదా అవసరమైన ప్రభావం ద్వారా సహజ న్యాయం యొక్క ఏదైనా లేదా అన్ని సూత్రాల అనువర్తనాన్ని మినహాయించినట్లుంటే, అప్పుడు న్యాయస్థానం శాసన మండలి లేదా చట్టబద్ధమైన అధికారం యొక్క ఆదేశాన్ని విస్మరించదు మరియు సంబంధిత నిబంధనలో సహజ న్యాయం యొక్క సూత్రాలను చదవదు. ఒనగబడిన, చేయబడిన అధికారాన్ని సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా అమలు చేయాలా వద్దా అనేది, అధికారం, ఒనగబడిన/ చేయబడిన

అధికారం యొక్క స్వభావం, అది ఒసగబడిన/ చేయబడిన ప్రయోజనం మరియు ఆ అధికారాన్ని ఉపయోగించడం యొక్క ప్రభావాన్ని అందించే నిబంధన యొక్క స్పష్టమైన పదాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.’

28. ఏదేమైనా, ప్రభావితమైన పార్టీలకు ప్రతికూల పౌర పరిణామాలను కలిగించే ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేయడానికి ముందు వాదనలు వినడానికి సహేతుకమైన అవకాశాన్ని ఇవ్వాలి అవసరాన్ని న్యాయస్థానాలు సాధారణంగా సంబంధిత విభాగాల నిబంధనల తో చదివినట్లు గుర్తుంచుకోవాలి.

30. పైన మేము గమనించిన దాని దృష్ట్యా, సంబంధిత పార్టీలకు, ముఖ్యంగా, ఉద్దేశించిన కొనుగోలుదారు మరియు ఉద్దేశించిన విక్రేతకు సహేతుకమైన అవకాశం ఇవ్వవలసిన అవసరాన్ని XX-C అధ్యాయం యొక్క నిబంధనలలో తప్పక చదవాలని మేము స్పష్టంగా అభిప్రాయపడుతున్నాము. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, సెక్షన్ 269-యుడి కింద తప్పనిసరి కొనుగోలు కోసం ఆర్డర్ ఇవ్వడానికి ముందు, సంబంధిత అధికారం తప్పనిసరి కొనుగోలు కోసం ఆర్డర్ ఇవ్వడానికి వ్యతిరేకంగా కారణం చూపించడానికి ఉద్దేశించిన కొనుగోలుదారు మరియు ఉద్దేశించిన విక్రేతకు సహేతుకమైన అవకాశం ఇవ్వాలి. అందువల్ల, మా దృష్టిలో, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొనుగోలు కోసం ఆర్డర్ ఇవ్వడానికి ముందు కారణం చూపించడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి అవసరం సెక్షన్ 269-యుడి కింద తగు విధముగా అధికారం ద్వారా చేయబడుతుంది. సెక్షన్ 269-యుడి భాషలో లేదా పైన పేర్కొన్న అధ్యాయంలో అటువంటి అవకాశాన్ని నిరాకరించే ఇతర నిబంధన ఏదీ లేదు. అంతేకాకుండా, అటువంటి అవసరాన్ని పైన పేర్కొన్న అధ్యాయంలోని నిబంధనలలో చదవకపోతే, సహజ న్యాయ సూత్రాలకు పాటించకుండుట ఆర్టికల్ 14 లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించినందుకు వారు తీవ్రంగా సవాలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటారు. సెక్షన్ 269-యుడి కింద కొనుగోలు కోసం ఆర్డర్ చేసినప్పుడు-కారణాలను వ్రాతపూర్వకంగా నమోదు చేయాలి అనే నిబంధన అటువంటి ఆర్డర్ చేయడానికి ముందు వినడానికి సహేతుకమైన అవకాశం అవసరమయ్యే నిబంధనకు ప్రత్యామ్నాయం కాదు.”

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

29. “ఎఫ్ఎజీ ప్రెసిషన్ బేరింగ్స్ వర్సెస్ సేల్స్ టాక్స్ ఆఫీసర్ (ఐ) మరియు మరొకరు” కేసులో, అత్యున్నత

న్యాయస్థానం ఈ క్రింది విధంగా అభిప్రాయపడింది:

“10. ... ఈ పరిస్థితులలో, రూల్ 37-ఎ కింద ఉన్న అధికారాన్ని కమిషనర్ తన నిరధారణ కార్యకలాపాలను పేర్కొన్న కాలానికి ఎందుకు నిలిపివేయకూడదో కారణం చూపించడానికి మొదట అసెస్సీకి నోటీసు ఇవ్వకుండా ఉపయోగించరాదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. కమిషనర్ ప్రకారం, అటువంటి స్టే అవసరమయ్యే కారణాలు మరియు పరిస్థితులు ఏమిటో నోటీసు పేర్కొనాలి, తద్వారా మదింపుదారుడు దానిని అనుసరించే అవకాశం ఉంటుంది. అది సహజ న్యాయం యొక్క అవసరం, అది రూల్ 37-ఎ యొక్క పరిధిని పరిగణనలోకి తీసుకుని, దాని తో చదవాల్సిన అవసరం ఉంది.”

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

30. సహారా ఇండియా (సంస్థ) విషయంలో,” లక్నో వర్సెస్ ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్”, “సెంట్రల్-I మరియు

మరొకటి,” సి. బి. గౌతమ్ (పైన పేర్కొన్న) కేసులో నిర్ణయాన్ని అపెక్స్ కోర్టు సూచిస్తూ, ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు

ఇచ్చింది:

“32. మొత్తం చర్చ యొక్క ఫలితం ఏమిటంటే, చట్టము సెక్షన్ 142 (2-ఎ) కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడం తీవ్రమైన పౌర పరిణామాలకు దారితీస్తుంది, అందువల్ల, ఒక మదింపుదారునికి ముందస్తు నిర్ణయాత్మక విచారణకు అవకాశం కల్పించడానికి స్పష్టమైన నిబంధన లేనప్పటికీ, మదింపుదారునికి సహేతుకమైన అవకాశం ఇవ్వడం మినహా, సెక్షన్ 142 (2-ఎ) లో ఎటువంటి స్పష్టమైన నిబంధన గైరుహాజరీ వలన సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించాల్సిన అవసరాన్ని పేర్కొన్న నిబంధనలతో చదవాలి. తదనుగుణంగా, రాజేష్ కుమార్ కేసు [(2007) 2 ఎస్. సి. సి 181 లో వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాన్ని మేము పునరుద్ఘాటిస్తున్నాము:(2006) 287 ఐటిఆర్ 91].”

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

31.” కేసర్ ఎంటర్ప్రైజెస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్ అండ్ అదర్స్ “ కేసులో, అత్యున్నత న్యాయస్థానం

ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది:

“30. సహజ న్యాయ సూత్రాల వర్తింపుకు సంబంధించి పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన సూత్రాల ఆధారంగా పేరా 16లో రూపొందించిన సమన్వయ పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత, ఎక్సైజ్ మాన్యువల్లోని రూల్ 633 యొక్క ఉప-రూల్ (7) కింద దిశ యొక్క స్వభావం, పరిధి మరియు పరిణామాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, సహజ న్యాయ సూత్రాలు షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేయాలని మరియు పైన పేర్కొన్న రూల్ కింద ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేయడానికి ముందు సంబంధిత వ్యక్తికి వినిపించే అవకాశాన్ని కల్పించాలని డిమాండ్ చేస్తాయని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.”

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

32. ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది “బసంత కుమార్ షా” కేసులో కలకత్తా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు. రూల్ 86ఎ ను కలకత్తా హైకోర్టు అర్థం చేసుకుందని, సమయ్ ధాతు మిశ్రమము (పైన ఉదహరించిన) కేసులో గుజరాత్ హైకోర్టు తీసుకున్న దృక్పథం కంటే కోర్టు భిన్నమైన దృక్పథాన్ని అవలంబించిందని సమర్పించబడింది.

33. బసంత కుమార్ షా కేసులో తీర్పును చూశాం (పైన ఉదహరించబడింది). సహజ న్యాయ సూత్రాలను రూల్ 86ఎలో చేర్చాలా వద్దా అనే విషయము చర్చనీయాంశం కాదని తీర్పు యొక్క సాదా పఠనం చూపిస్తుంది. ఇన్స్పెక్టర్ టాక్స్ క్రెడిట్ అనేది రాయితీ అని, వ్యక్తిగత హక్కు కాదని కలకత్తా హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. మా దృష్టిలో, రూల్ 86ఎ సహజ న్యాయం యొక్క సూత్రాలను స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన చిక్కులతో మినహాయించదు, పైన పేర్కొన్న వివరణాత్మక కారణాల కోసం సహజ న్యాయం యొక్క సూత్రాలను ఈ నిబంధనలో తప్పక చదవాలి. బసంత కుమార్ షా విషయంలో కలకత్తా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు (పైన ఉదహరించబడింది) పైన పేర్కొన్న అంశంపై అనుసరించదగ్గ అధికారం కాదు. న్యాయస్థానం వాస్తవానికి నిర్ణయించేది పూర్వోదాహరణ, దాని నుండి తార్కికంగా అనుసరించేది కాదు (ఒరిస్సా రాష్ట్రం వర్సెస్ సుధాంశు శేఖర్ మిశ్రా చూడండి). ఒక ఏకైక భిన్నమైన వాస్తవం తీర్పు యొక్క ముందస్తు విలువను మార్చగలదని సమానంగా నిర్ధారించబడింది (భాష్కర్ విశ్వవిద్యాలయం వర్సెస్ పాలితానా షుగర్ మిల్ (పి) లిమిటెడ్ చూడండి).

34. పైన పేర్కొన్న విశ్లేషణను దృష్టిలో ఉంచుకుని, అభ్యంతరకరమైన చర్యను ఆమోదించలేము. సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించకుండా మరియు సరిపోవునంత కారణాలను తెలియచేయకుండా పిటిషనర్ల ఎలక్ట్రానిక్ క్రెడిట్ లెడ్జర్ను నిరోధించే చర్య న్యాయ పరిశీలన లో కొనసాగదు. అందువల్ల, అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో అభ్యంతరకరమైన చర్యను రద్దుచేయబడింది. శాసనము కు అనుగుణంగా పిటిషనర్లపై చర్య తీసుకునే స్వేచ్ఛ డిపార్ట్మెంటుకు ఉంది.

35. పైన సూచించిన మేర రిట్ పిటిషన్లు అనుమతించబడ్డాయి. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వులు లేవు. అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే, వివిధ విషయములు దరఖాస్తులు మూసివేయబడ్డాయి.

అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో అభ్యంతరకరమైన చర్యను రద్దుచేయబడింది. శాసనము కు అనుగుణంగా పిటిషనర్లపై చర్య తీసుకునే స్వేచ్ఛ డిపార్ట్మెంటుకు ఉంది.

★★★